

NORGE LESER NORDISK 2011

Litteraturpriser i Norden



Foto: norden.org

Arendal bibliotek
Nordisk informasjonskontor Sør-Norge



norden

Nordisk Informasjonskontor Sør-Norge

www.nordeninfo.no

Arendal bibliotek

www.arendal.folkebibl.no

Norge leser nordisk 2011

Velkommen	s. 3
Å samtale om skjønnlitterære tekster	s. 4
Leseliste	s. 6

Litteraturpriser i Norden

Kritikerprisen (Norge)	s. 8
Nordisk Råds litteraturpris	s. 10
Tarjei Vesaas debutantpris	s. 12
Rivertonprisen	s. 14
Sultprisen	s. 16
Kritikerprisen (Danmark)	s. 17
Det danske Kriminalakademis debutantpris	s. 19
Læsernes Bogpris	s. 21
Augustprisen	s. 22
Sveriges radios romanpris	s. 24
Borås tidnings debutantpris	s. 25
Finlandiaprisen	s. 26
M. A. Jacobsens Heiðursløn	s. 27

Forfatteromtaler

Norge:

Tomas Espedal	s. 28
Kjersti Annesdatter Skomsvold	s. 29
Tom Egeland	s. 30
Kyrre Andreassen	s. 31

Danmark:

Naja Marie Aidt	s. 32
Sissel-Jo Gazan	s. 33
Helle Helle	s. 34
Knud Romer	s. 35
Ida Jessen	s. 36

Sverige:

Per Agne Erkelius	s. 37
Aris Fioretos	s. 38
Sara Mannheimer	s. 39
Sara Stridsberg	s. 40

Finland:

Monika Fagerholm	s. 41
Sofi Oksanen	s. 43
Bo Carpelan	s. 44

Island:

Steinar Bragi	s. 45
Jón Kalman Stefánsson	s. 46
Kristin Marja Baldursdottir	s. 47

Færøylene:

Carl Jóhan Jensen	s. 48
Oddvør Johansen	s. 49

VELKOMMEN TIL ”NORGE LESER NORDISK” 2011

Litteraturpriser i Norden

Velkommen til andre sesong med ”Norge leser nordisk”. Dette er en videreføring av prosjektet ”Agder leser nordisk” som startet på Sørlandet midt på 1990-tallet. Formålet med prosjektet var å øke interessen for nordisk litteratur og det ble etablert en rekke lesesirkler i de to Agder-fylkene. Hvert år ble det produsert et studiehefte om nordisk litteratur til bruk i disse lesesirklene og årets hefte føyer seg inn i denne rekken.

I fjor ble prosjektet løftet opp på et nasjonalt nivå under navnet ”Norge leser nordisk” og tilbud om å benytte studieheftet gikk ut til alle landets folkebibliotek via fylkesbibliotekene. Et førtitalls bibliotek har valgt å benytte seg av tilbudet, og i tillegg har en rekke lesesirkler i regi av Foreningen Norden eller private også tatt heftet i bruk.

Årets tema er ”Litteraturpriser i Norden” og på leselisten finnes titler av så vel nominerte som vinnere av ulike nordiske litteraturpriser. Her er det bøker fra alle de nordiske land og spennvidden mht innhold og sjangre er stor. Det er Arendal bibliotek som har satt sammen litteraturlisten og samlet bakgrunnsstoff om forfatterne og deres bøker. Det øvrige er produsert av Nordisk informasjonskontor Sør-Norge. Vi håper og tror det vil være noe for de aller fleste på årets liste og ønsker dere alle

Lykke til og god leselyst!

Arendal, september 2010
Christin Bjerke
Nordisk informasjonskontor

NORGE LESER NORDISK

- å samtale om skjønnlitterære tekster

Det er helt opp til deltagerne i den enkelte studiesirkel hvordan dere vil samtale rundt de utvalgte bøkene. I noen studiesirkler leses enkelte avsnitt fra boka høyt, mens andre med egne ord gjenforteller deler av boka for hverandre og samtaler ut fra det.

Det viktigste er spørsmål og innfallsvinkler dere selv synes er interessante og verdt å diskutere nærmere. Noen forslag kan likevel være verd å ta med på veien. De behøver naturligvis ikke å tas i denne rekkefølgen. Noen synes kanskje også at dette blir for detaljert. Plukk ut de spørsmålene som er relevante for den enkelte sirkel.

Forfatteren

- Hvor kommer forfatteren fra?
- Hvor gammel var han/hun da romanen ble skrevet?
- Hvilken sosial bakgrunn har han/hun?
- Andre bøker/temaer av samme forfatter.

Tittel

- Sier romanens tittel noe spesielt?
- Har forfatteren noe spesielt budskap med den?

Språk

- Hvilke uttrykksmåter har forfatteren anvendt?
- Personlig språk?
- Ordrikt/assosiasjonsrikt språk?
- Dialekt?
- Formelt språk?
- Dialoger?
- Symbol og billedspråk?
- Annet som er spesielt ved forfatterens språk?
- Har forfatteren en bestemt mening med sitt valg av uttrykksform? I så fall hvilken?

Miljø

- På hvilken måte skildres miljøet? (utførlig/knapt og skissepreget m.m.)
- På hvilken måte utnytter forfatteren miljøskildringen?
 - For å beskrive de faktiske forholdene?
 - For å gjøre romanen troverdig, gi leseren en følelse av ekthet?
 - For å karakterisere en person?
 - For å la miljøet påvirke og forme mennesker positivt eller negativt?

Tid

- Når utspilles handlingen? (nåtid, eldre tid, fremtid)
- Hvor lang tid omhandler hendelsene?
- Hvilke ledetråder finnes i romanen for tidsbestemmelsen? (språket, formen, andre ting)

Handlingsforløp

- Finnes det bare en handling eller forekommer det også bihandlinger eller parallellhandlinger?
- Hvilket forløp har handlingen? (Enkel, klar tidsrekkefølge, avbrudd i kronologien, tilbakeblikk, forfatterens egne kommentarer)
- Begynner romanen midt i hendelsens sentrum?
- Hvor i teksten kommer i så fall bakgrunnen eller forklaringen til den innledende handlingen?

Budskap

- Har romanen et bestemt budskap? I så fall hvilket?

Person og karakter

- Finnes det en eller flere hovedpersoner?
- Hvilke relasjoner har de til hverandre? (Slektskap, gruppetilhørighet, andre relasjoner)
- Forekommer det bipersoner? I så fall hvilken oppgave fyller de i handlingen?
- Er bipersonene skildret utførlig eller knapt?
- Beskrives personenes utseende og klesdrakt?
- Hvordan er skildringen av personenes indre og motivene for deres handlinger?
- Er personene skildret på en troverdig måte som vitner om innsikt i menneskesinnet?

Fortelleren

- Hvilken rolle har fortelleren i romanen? (Jeg-forteller, fremtrer synlig, allvitende)

Kilde: Heftet "Läslust" for studiesirkler i skjønnlitteratur

Leseliste

Nominerte og vinnere av litteraturpriser i Norden

Norge

Tomas Espedal: *Imot kunsten*. Roman 2009

Vinner av **Kritikerprisen 2010**. Nominert til **Nordisk Råds litteraturpris 2010**

Kjersti Annesdatter Skomsvold: *Jo fortere jeg går, jo mindre er jeg*. Roman 2009

Vinner av **Tarjei Vesaas debutantpris 2010**

Tom Egeland: *Lucifers evangelium*. Kriminalroman 2009

Vinner av **Rivertonprisen 2009**

Kyrre Andreassen: *Svendens Catering*. Roman 2006

Vinner av **Sultprisen 2007**

Danmark

Naja Marie Aidt: *Bavian*. Noveller 2006

Norsk utg.: *Bavian*

Vinner av **Kritikerprisen 2006**. Vinner av **Nordisk Råds litteraturpris 2008**

Sissel-Jo Gazan: *Dinosaurens fjær*. Kriminalroman 2009

Vinner av **Det danske Kriminalakademis debutantpris 2009**

Helle Helle: *Rødby-Puttgarden*. Roman 2005

Norsk utg.: *Rødby-Puttgarden*

Vinner av **Kritikerprisen 2005**

Knud Romer: *Den som blinker er bange for døden*. Roman 2006

Norsk utg.: *Den som blunker er redd for døden*

Nominert til **Læsernes Bogpris 2007**

Ida Jessen: *Børnene*. Roman 2009

Norsk utg.: *Barna*

Nominert til **Nordisk Råds litteraturpris 2010**

Sverige

Per Agne Erkelius: *Hotel Galicja*. Roman 2009

Nominert til **Augustprisen 2009**

Aris Fioretos: *Den siste greken*. Roman 2009

Vinner av **Sveriges radios romanpris 2010**

Sara Mannheimer: *Reglerna*. Roman 2008
Vinner av **Borås tidnings debutantpris 2009**

Sara Stridsberg: *Drømmefakultetet*. Roman 2006
Norsk og svensk utg.
Vinner av **Nordisk Råds litteraturpris 2007**

Finland

Monika Fagerholm: *Glitterscenen*. Roman 2009
Nominert til **Nordisk Råds litteraturpris 2010**

Sofi Oksanen: *Utrenskning*. Roman 2008
Vinner av **Nordisk Råds litteraturpris 2010**

Bo Carpelan: *Berg*. Roman 2005
Vinner av **Finlandiaprisen 2005**

Island

Steinar Bragi: *Kvinnor*. Roman 2008
Nominert til **Nordisk Råds litteraturpris 2010**

Jón Kalman Stefánsson: *Sommerlys og så kommer natten*. Roman 2005
Nominert til **Nordisk Råds litteraturpris 2007**

Kristin Marja Baldursdóttir: *Karitas uden titel*. Roman 2004
Nominert til **Nordisk Råds litteraturpris 2006**

Færøyene

Carl Jóhan Jensen: *U-. historier om djevelskap*. Roman 2005
Nominert til **Nordisk Råds litteraturpris 2007**

Oddvør Johansen: *Tider skal komme*. Roman 1998
Forfatteren fikk **M. A. Jacobsens Heiðursløn i 1983 og 2002**

Kritikerprisen (Norge)

Kritikerprisen deles hvert år ut av Norsk Kritikerlag som er en er medlemsorganisasjon for norske kritikere i ulike media. I tillegg til kritikerpriser for litteratur, deles det ut priser innen dans, teater, musikk og kunst. Kritikerprisene for litteratur deles ut til

- beste voksenbok
- beste oversettelse
- beste barne- eller ungdomsbok
- årets litteraturkritiker

Kritikerprisen for beste voksenbok ble innstiftet i 1950 og tildeles den forfatteren som etter seksjonsmedlemmenes vurdering har skrevet den beste skjønnlitterære voksenboken på norsk i utgivelsesåret før prisutdelingen. Utdelingen avgjøres ved skriftlig avstemming i to omganger blant seksjonens medlemmer. Etter første avstemning blir fire kandidater nominert. Hvis resultatet etter andre avstemming er to kandidater med samme stemmetall, åpnes det for en tredje avstemming. Kritikerprisen består av et grafisk blad.

Vinnere av Kritikerprisen for årets beste voksenbok

1950	Torborg Nedreaas	<i>Trylleglasset</i>
1951	Sigurd Evensmo	<i>Trilogien Grenseland, Flaggermusene og Hjemover</i>
1952	Ragnvald Skrede	<i>I open båt på havet</i>
1953	Egil Rasmussen	<i>Sonjas hjerte</i>
1954	Kåre Holt	<i>Mennesker ved en grense</i>
1955	Johan Borgen	<i>Lillelord</i>
1956	Tor Jonsson	<i>Post Mortem for sitt forfatterskap</i>
1957	Emil Boyson	<i>Gjenkjennelse</i>
1958	Harald Sverdrup	<i>St. Elms ild</i>
1959	Gunnar Bull Gundersen	<i>Martin</i>
1960	Rolf Jacobsen	<i>Brev til lyset</i>
1961	Olav H. Hauge	<i>På Ørnetuva</i>
1962	Bergljot Hobæk Haff	<i>Bålet</i>
1963	Stein Mehren	<i>Mot en verden av lys</i>
1964	Astrid Hjertenæs Andersen	<i>Frokost i det grønne</i>
1965	Alfred Hauge	<i>Trilogien om Cleng Peerson</i>
1966	Peter R. Holm	<i>Befrielser</i>
1967	Astrid Tollefsen	<i>Hendelser</i>
1968	Finn Alnæs	<i>Gemini</i>
1969	Dag Solstad	<i>Irr! Grønt!</i>
1970	Hans Børli	<i>Isfuglen</i>
1971	Gunvor Hofmo	<i>Gjest på jorden</i>
1972	Paal Brekke	<i>Aftenen er stille</i>

1973	Jens Bjørneboe	<i>Stillheten</i>
1974	Edvard Hoem	<i>Kjærleikens ferjereiser</i>
1975	Sigbjørn Hølmebakk	<i>Karjolsteinen</i>
1976	Rolf Sagen	<i>Mørkets gjerninger</i>
1977	Carl Fredrik Engelstad	<i>Størst blant dem</i>
1978	Odd Eidem	<i>Cruise</i>
1979	Björg Vik	<i>En håndfull lengsel</i>
1980	Kjartan Fløgstad	<i>Fyr og flamme</i>
1981	Herbjørg Wassmo	<i>Huset med den blinde glassveranda</i>
1982	Åge Rønning	<i>Kolbes reise</i>
1983	Kjell Askildsen	<i>Thomas F's siste nedtegnelser til allmennheten</i>
1984	Jan Kjærstad	<i>Homo Falsus</i>
1985	Tor Åge Bringsværd	<i>GOBI barndommens måne</i>
1986	Carl Fredrik Engelstad	<i>De levendes land</i>
1987	Odd Kvaal Pedersen	<i>Narren og hans mester</i>
1988	Lars Saabye Christensen	<i>Herman</i>
1989	Roy Jacobsen	<i>Det kan komme noen</i>
1990	Paal-Helge Haugen	<i>Meditasjonar over Georges de La Tour</i>
1991	Kjell Askildsen	<i>Et stort øde landskap</i>
1992	Dag Solstad	<i>Ellevte roman, bok atten</i>
1993	Øystein Lønn	<i>Thranes metode og andre noveller</i>
1994	Torgeir Schjerven	<i>Omvei til Venus</i>
1995	Lars Amund Vaage	<i>Rubato</i>
1996	Bergljot Hobæk Haff	<i>Skammen</i>
1997	Hans Herbjørnsrud	<i>Blinddøra</i>
1998	Karl Ove Knausgård	<i>Ute av verden</i>
1999	Dag Solstad	<i>T. Singer</i>
2000	Jonny Halberg	<i>Flommen</i>
2001	Ragnar Hovland	<i>Ei vinterreise</i>
2002	Merete Morken Andersen	<i>Hav av tid</i>
2003	Per Petterson	<i>Ut og stjele hester</i>
2004	Øyvind Rimbereid	<i>Solaris korrigert</i>
2005	Thure Erik Lund	<i>Uranophilia</i>
2006	Kjartan Fløgstad	<i>Grand Manila</i>
	Trude Marstein	<i>Gjøre godt</i>
2007	Carl Frode Tiller	<i>Innsirkling</i>
2008	Per Petterson	<i>Jeg forbanner tidens elv</i>
2009	Tomas Espedal	<i>Imot kunsten</i>

Kilder: www.kritikerlaget.no

Nordisk Råds litteraturpris

Nordisk Råds Litteraturpris skal bidra til å øke interessen for de nordiske lands litteratur, språk og kulturfellesskap. Den utdeles sammen med Nordisk Råds andre priser for musikk, film og miljøarbeid. Nordisk Råds Litteraturpris er delt ut siden 1962 og gis til et skjønnlitterært verk som er skrevet på et av de nordiske språk. Det kan være en roman, et drama, en dikt-, novelle- eller essaysamling som lever opp til høye litterære og kunstneriske krav.

En nordisk komité velger prisvinneren

En samlet nordisk bedømmelseskomité, som settes sammen av Nordisk Ministerråd, kårer vinneren. Komitéen består av to medlemmer fra hvert nordisk land. Ett av de finske medlemmer skal være finskspråklig og ett skal være svenskspråklig. Medlemmene av komitéen skal ha et godt kjennskap til hjemlandets litteratur og i størst mulig grad også nabolandenes litteratur. Hvis det nomineres verk fra Færøyene, Grønland eller det samiske språkområdet, deltar representanter herfra som midlertidige medlemmer.



Tomas Espedal, nominert til prisen i 2010
Foto: Dag Knudsen – norden.org

Nasjonale komitéer nominerer verkene

Medlemmene fra de forskjellige landene og suppleanten danner en bedømmelseskomité som nominerer høyst to litterære verk senest den 1. desember. Den nordiske bedømmelseskomitéen skal offentliggjøre navnet på prisvinneren og motivere sin beslutning senest to uker før utdelingen.

Det er bare verk som er utgitt for første gang i løpet av de to siste år som kan nomineres. For verk på andre språk enn dansk, norsk eller svensk skal verkene være utgitt i løpet av de siste fire årene. Nordisk Råds litteraturpris på DKK 350 000 deles ut på Nordisk Råds årlige sesjon.
Kilde: norden.org.

Vinnere av Nordisk Råds litteraturpris

2010	Sofi Oksanen	<i>Puhdistus (Utrenskning)</i>	Finland
2009	Per Petterson	<i>Jeg forbanner tidens elv</i>	Norge
2008	Naja Marie Aidt	<i>Bavian</i>	Danmark
2007	Sara Stridsberg	<i>Drömfakulteten</i>	Sverige
2006	Göran Sonnevi	<i>Oceanen</i>	Sverige
2005	Sjón	<i>Skugga-Baldur</i>	Island
2004	Kari Hotakainen	<i>Juoksuhaudantie</i>	Finland
2003	Eva Ström	<i>Revbensstäderna</i>	Sverige
2002	Lars Saabye Christensen	<i>Halvbroren</i>	Norge

2001	Jan Kjærstad	<i>Oppdageren</i>	Norge	
2000	Henrik Nordbrandt	<i>Drømmebroer</i>	Danmark	
1999	Pia Tafdrup	<i>Dronningeporten</i>	Danmark	
1998	Tua Forsström	<i>Efter att ha tillbringat en natt bland hästar</i>	Finland	
1997	Dorrit Willumsen	<i>Bang. En roman om Herman Bang</i>	Danmark	
1996	Øystein Lønn	<i>Hva skal vi gjøre i dag og andre noveller</i>	Norge	
1995	Einar Már Guðmundsson	<i>Englar alheimsins</i>	Island	
1994	Kerstin Ekman	<i>Händelser vid vatten</i>	Sverige	
1993	Peer Hultberg	<i>Byen og Verden</i>	Danmark	
1992	Fríða Á. Sigurðardóttir	<i>Meðan nóttin liður</i>	Island	
1991	Nils-Aslak Valkeapää	<i>Beaivi, áhcázan</i>	Samisk språk	
1990	Tomas Tranströmer	<i>För levande och döda</i>	Sverige	
1989	Dag Solstad	<i>Roman 1987</i>	Norge	
1988	Thor Vilhjálmsen	<i>Grámosinn Glóir</i>	Island	
1987	Herbjørg Wassmo	<i>Hudløs himmel</i>	Norge	
1986	Rói Patursson	<i>Likasum</i>	Færøyene	
1985	Antti Tuuri	<i>Pohjanmaa</i>	Finland	
1984	Göran Tunström	<i>Juloratoriet</i>	Sverige	
1983	Peter Seeberg	<i>Om fjorten dage</i>	Danmark	
1982	Sven Delblanc	<i>Samuels bok</i>	Sverige	
1981	Snorri Hjartarson	<i>Hauströkkrið yfir mér</i>	Island	
1980	Sara Lidman	<i>Vredens barn</i>	Sverige	
1979	Ivar Lo-Johansson	<i>Pubertet</i>	Sverige	
1978	Kjartan Fløgstad	<i>Dalen Portland</i>	Norge	
1977	Bo Carpelan	<i>I de mørke rummen, i de ljusa</i>	Finland	
1976	Ólafur Jóhann Sigurðsson	<i>Að laufferjum og Að brunnnum</i>	Island	
1975	Hannu Salama	<i>Siinä näkijä missä tekijä</i>	Finland	
1974	Villy Sørensen	<i>Uden mål - og med</i>	Danmark	
1973	Veijo Meri	<i>Kersantin poika</i>	Finland	
1972	Karl Vennberg	<i>Sju ord på tunnelbanan</i>	Sverige	
1971	Thorkild Hansen	<i>Slavernes øer</i>	Danmark	
1970	Klaus Rifbjerg	<i>Anna, jeg, Anna</i>	Danmark	
1969	Per Olov Enquist	<i>Legionärerna</i>	Sverige	
1968	Per Olof Sundman	<i>Ingenjör Andréas luftfärd</i>	Sverige	
1967	Johan Borgen	<i>Nye noveller</i>	Norge	
1966	Gunnar Ekelöf	<i>Diwán över Fursten av Emgión</i>	Sverige	
1965	William Heinesen	<i>Det gode Håb</i>	Færøyene	
	Olof Lagercrantz	<i>Från Helvetet till Paradiset</i>	Sverige	
1964	Tarjei Vesaas	<i>Is-slottet</i>	Norge	
1963	Väinö Linna	<i>Söner av ett folk</i>	Finland	
1962	Eyvind Johnson	<i>Hans nådes tid</i>	Sverige	

Tarjei Vesaas Debutantpris

Debutantprisen ble opprettet i 1964. Tarjei Vesaas donerte prispengene sine fra tildelingen av Nordisk Råds Litteraturpris til et legat som hvert år deler ut en pris til en talentfull, ung, norsk skjønnlitterær debutant.

Ifølge statuttene for prisen skal det legges stor vekt på at forfatteren er ung, gjerne under 35 år. Det viktigste er likevel at prisen tildeles det beste skjønnlitterære arbeidet. Den norske forfatterforenings litterære råd velger hvert år ut prisvinneren. Juryen består av rådets ni medlemmer, som alle er medlemmer av forfatterforeningen. De velger en prisvinner ut fra en fri og selvstendig vurdering. All ny norsk skjønnlitteratur blir sendt til alle medlemmer av det litterære råd og rådets medlemmer velger derfor siste bokårs debutant uten at det foreligger en direkte påmelding eller nominering til prisen.

Vinnere av Tarjei Vesaas debutantpris

2009	Eivind Hofstad Evjemo Kjersti Annesdatter Skomvold	<i>Vekk meg hvis jeg sovner</i> <i>Jo fortære jeg går, jo mindre er jeg</i>
2008	Lars Petter Sveen	<i>Køyre frå Fræna</i>
2007	Nils Henrik Smith	<i>Manhattan Skyline</i>
2006	Thomas Marco Blatt	<i>Slik vil jeg måle opp verden</i>
2005	Mette Karlsvik	<i>Vindauga i matsalen vender mot fjorden</i>
2004	Ole Asbjørn Næss	<i>Det er natt</i>
2003	Sigmund Løvåsen	<i>Nyryddinga</i>
2002	Heidi Marie Kriznik	<i>Applaus</i>
2001	Carl Frode Tiller	<i>Skråninga</i>
2000	Mirjam Kristensen	<i>Dagene er gjennomsiktede</i>
1999	Gunnar Wærness	<i>Kongesplint</i>
1998	Trude Marstein	<i>Sterk sult, plutselig kvalme</i>
1997	Lars Ramlie	<i>Biopsi</i>
1996	Steinar Opstad	<i>Tavler og bud</i>
1995	Harald Rosenløw Eeg Tore Renberg	<i>Glasskår</i> <i>Sovende floke</i>
1994	Cathrine Grøndahl	<i>Riv ruskende rytmer</i>
1993	Bertrand Besigye	<i>Og du dør så langsomt at du tror du lever</i>
1992	Thure Erik Lund	<i>Tanger</i>
1991	Sylvelin Vatle	<i>Alle kjenner vel presten?</i>
1990	Stein Versto	<i>Ho blei borte i trappene</i>
1989	Anne Grete Hollup	<i>Maria og knivmakeren</i>
1988	Torun Lian	<i>Tre skuespill</i>
1987	Aagot Vinterbro-Hohr	<i>Palimpsest</i>

1986	Sissel Lie	<i>Tigersmil</i>
1985	Morten Harry Olsen	<i>For alt vi er verdt</i>
1984	Anne Bøe	<i>Silkestein</i>
1983	Kjell Gjerset	<i>Chakoo</i>
1982	Roy Jacobsen	<i>Fangeliv</i>
1981	Frank A. Jenssen	<i>Saltbingen</i>
1980	Jo Eggen	<i>Ting og tings skygger</i>
1979	Hans Herbjørnsrud	<i>Vitner</i>
1978	Sissel Solbjørg Bjugn	<i>Den første avisa på Lofotveggen</i>
1977	Bjarne Rønning	<i>Bjarne Huldasons sjøreise</i>
1976	Lars Saabye Christensen	<i>Historien om Gly</i>
1975	Ingvar Moe	<i>Løktastolpefrø</i>
1974	Karin Mathisen (Karin Fossum)	<i>Kanskje i morgen</i>
1973	Steinar Lem	<i>Signaler</i>
1972	Erling Pedersen	<i>Rottenes konge</i>
1971	Eivind Reinertsen	<i>Lukk opp dørene, krigen er over</i>
1970	Joachim Arenk (Karl Halvor Teigen)	<i>Tapetdører</i>
1969	Hans Sande	<i>Strime</i>
1968	Rolf Sagen	<i>Dørklinker</i>
1967	John Fredrik Grøgaard	<i>Dyvekes grav</i>
1966	Tor Obrestad	<i>Kollisjon (dikt), Vind (noveller)</i>
1965	Jan Erik Vold	<i>Mellom speil og speil</i>
1964	Sigmund Jakobsen	<i>Gjennom brend by</i>

Kilde: wikipedia.org

Rivertonprisen

Rivertonprisen – «Den gyldne revolver» – deles ut hvert år av Rivertonklubben. Den skal gå til forfatteren av årets beste norske kriminallitterære arbeid (roman, novellesamling, skuespill, originalmanus for spillefilm, fjernsynsdrama eller radioteater). Prisen er et samarbeid mellom Rivertonklubben, Bokhandlerforeningen, Den norske Forleggerforening og De norske Bokklubbene. Det er Rivertonklubbens litterære råd som utnevner vinneren. Prisen og klubben er oppkalt etter forfatteren Stein Riverton alias Sven Elvestad.

Fram til 2001 kunne en person ikke motta prisen mer enn én gang. I dag kan forfattere få prisen en andre gang, enten for et arbeid som vurderes som et klart høydepunkt i karriéren eller for et markant come-back. To forfattere har mottatt prisen to ganger, Gunnar Staalesen i 1975 og 2002 og Jon Michelet i 1981 og 2001 — begge for markante come-back.



*Rivertonprisen er en forgyllt Nagant-revolver
Foto:www.adamsguns.com*

Vinnere av Rivertonprisen

1972 Sigrun Krokvik
1973 David Torjussen (Tor Edvin Dahl)
1974 Anker Rogstad
1975 Gunnar Staalesen

1976 Pio Larsen
1977 Ingen pris utdelt
1978 Jon Bing og Tor Åge Bringsværd
1979 Helge Riisøen
1980 Fredrik Skagen

1981 Jon Michelet
1982 Torolf Elster
1983 Kim Småge
1984 Ingen pris utdelt
1985 Michael Grundt Spang

Bortreist på ubestemt tid (roman)
Etterforskning pågår (roman)
Lansen (roman)
Rygg i rand, to i spann (roman)

Den hvite kineser (roman)

Blindpassasjer (TV-serie)
Operasjon (roman)
Kortslutning (roman)

Hvit som snø (roman)
Thomas Pihls annen lov (roman)
Nattdykk (roman)

Spionen som lengtet hjem (roman)

1986	Edith Ranum	<i>Ringer i mørkt vann (hørespillserie)</i>
1987	Lars Saabye Christensen	<i>Sneglene (roman)</i>
1988	Alf R. Jacobsen	<i>Kharg (roman)</i>
1989	Idar Lind	<i>13 tacters blues (roman)</i>
1990	Ingvar Ambjørnsen	<i>Den mekaniske kvinnen (roman)</i>
1991	Audun Sjøstrand	<i>Valsekongens fall (roman)</i>
1992	Arild Rypdal	<i>Orakel (roman)</i>
1993	Morten Harry Olsen	<i>Begjærets pris (roman)</i>
1994	Anne Holt	<i>Salige er de som tørster (roman)</i>
1995	Kolbjørn Hauge	<i>Død mann i boks (roman)</i>
1996	Karin Fossum	<i>Se deg ikke tilbake (roman)</i>
1997	Jo Nesbø	<i>Flaggermusmannen (roman)</i>
1998	Jan Mehlum	<i>Kalde hender (roman)</i>
1999	Unni Lindell	<i>Drømmefangeren (roman)</i>
2000	Kjell Ola Dahl	<i>En liten gyllen ring (roman)</i>
2001	Jon Michelet	<i>Den frosne kvinnen (roman)</i>
2002	Gunnar Staalesen	<i>Som i et speil (roman)</i>
2003	Kurt Aust	<i>Hjemsøkt (roman)</i>
2004	Ulf Breistrand og Jarl Emsell Larsen	<i>Svarte penger, hvite løgner (TV-serie)</i>
2005	Frode Grytten	<i>Flytande bjørn (roman)</i>
2006	Tom Kristensen	<i>Dødsriket (roman)</i>
2007	Jørgen Gunnerud	<i>Høstjakt (roman)</i>
2008	Vidar Sundstøl	<i>Drømmenes land (roman)</i>
2009	Tom Egeland	<i>Lucifers evangelium (roman)</i>

Kilde: www.wikipedia.org
www.rivertonklubben.no

Sultprisen

Siden 1998 har Gyldendal Norsk Forlag årlig delt ut Sultprisen. Prisen går til et eminent yngre forfatterskap, uavhengig av hvilket forlag forfatteren er tilknyttet.

Det er styret i Gyldendal Norske Forlags legat for norsk litteratur (to professorer i litteratur, to litteraturkritikere og GNFs administrative ledelse) som nominerer og velger prisvinner. Prisen tildeles et skjønnlitterært forfatterskap, herunder også barne- og ungdomslitteratur. Prisen var i 2009 på 100 000 kroner.

Vinnere av Sultprisen

2009	Gunhild Øyehaug
2008	Carl Frode Tiller
2007	Kyrre Andreassen
2006	Steinar Opstad
2005	Pedro Carmona Alvarez
2004	Nils-Øivind Haagenen
2003	Tone Hødnebo
2002	Trude Marstein
2001	Øyvind Rimbereid
2000	Thure Erik Lund
1999	Hanne Ørstavik
1998	Jonny Halberg

Kilde: www.bokklubben.no

Kritikerprisen (Danmark)

Kritikerprisen er en dansk litteraturpris som tildeles for et verk som er kommet ut i løpet av året. Prisen ble stiftet av Den Danske Forlæggerforening i 1957, men utpekingen av prismottakere ble fra 1971 overdradd til Litteraturkritikernes Lav som er en forening av litteraturkritikere i dansk trykt og elektronisk presse. Laugets fremste oppgave er den årlige utdelingen av Kritikerprisen og Georg Brandes-Prisen.

Styret i Litteraturkritikernes Lav innstiller tre forfatternavn og boktitler som offentliggjøres. Den endelige vinneren av Kritikerprisen utpekes etter uravstemning blant laugets medlemmer og deles ut etter gjeldende regler "... for et verk, som er utkommet siden siste prisutdeling og hvis litterære kvalitet gjør det fortjent til større offentlig oppmerksomhet" og "... for et verk, som i seg selv eller som ledd i et forfatterskap gjør seg fortjent til Kritikerprisen".

Prisen er på DKK 60 000 og det er praksis at en forfatter bare får prisen en gang.

Vinnere av Kritikerprisen

2009	Eske K. Mathiesen	<i>Bonjour monsieur Satie (dikt)</i>
2008	Klaus Høeck	<i>Palimpsest (diktsamling)</i>
2007	Hans Otto Jørgensen	<i>Med plads til hundrede køer (roman)</i>
2006	Naja Marie Aidt	<i>Bavian (novellesamling)</i>
2005	Helle Helle	<i>Rødby-Puttgarden (roman)</i>
2004	Katrine Marie Guldager	<i>København (novellesamling)</i>
2003	Peter Laugesen	<i>Forstad til alt (diktsamling)</i>
2002	Camilla Christensen	<i>Jorden under Høje Gladsaxe (roman)</i>
2001	Sven Holm	<i>Kanten af himlen (novellesamling)</i>
2000	Henning Mortensen	<i>Raketter (roman)</i>
1999	Vibeke Grønfeldt	<i>Det rigtige (roman)</i>
1998	Bent Vinn Nielsen	<i>En skidt knægt (roman)</i>
1997	Knud Sørensen	<i>En tid (roman)</i>
1996	Jytte Borberg	<i>Verdens ende (roman)</i>
1995	Per Højholt	<i>Praksis, 11: Lynskud (diktsamling) og Stenvaskeriet (essaysamling)</i>
1994	Christian Skov	<i>Høstnætter (roman)</i>
1993	Peter Høeg	<i>De måske egnede (roman)</i>
1992	Peer Hultberg	<i>Byen og verden (roman)</i>
1991	Ib Michael	<i>Vanillepiggen (roman)</i>
1990	Gynther Hansen	<i>Danskerne (roman)</i>
1989	Jens Smærup Sørensen	<i>Katastrofe (roman)</i>
1988	Mette Winge	<i>Skriverjomfruen (roman)</i>

1987	Vita Andersen	<i>Hva'for en hånd (roman)</i>
1986	Bo Green Jensen	<i>Porten til jorden (diktsamling)</i>
1985	Hanne Marie Svendsen	<i>Guldkuglen (roman)</i>
1984	Henrik Nordbrandt	<i>84 digte (diktsamling)</i>
1983	Dorrit Willumsen	<i>Maria (roman)</i>
1982	Kirsten Thorup	<i>Himmel og helvede (roman)</i>
1981	Henrik Stangerup	<i>Vejen til Lagoa Santa (roman)</i>
1980	William Heinesen	<i>Her skal danses (roman)</i>
1979	Erik Stinus	<i>Jorden under himlen (diktsamling)</i>
1978	Vagn Lundbye	<i>Tilbage til Anholt (roman)</i>
1977	Tage Skou-Hansen	<i>Den hårde frugt (roman)</i>
1976	Svend Åge Madsen	<i>Tugt og utugt i mellemtiden (roman)</i>
1975	Thorkild Bjørnvig	
1974	Allan Bock	
1973	Aage Dons	<i>Nødstedt i natten (roman)</i>
1972	Christian Kampmann	
1971	Elsa Gress	<i>Fuglefri og fremmed (erindringer)</i>
1970	Peter Seeberg	<i>Hyrder (roman)</i>
1969	Inger Christensen	<i>Det (digt)</i>
1968	Anders Bodelsen	
1967	Jørgen Gustava Brandt	
1966	Benny Andersen	
1965	Klaus Rifbjerg	<i>Amagerdigte</i>
1964	Erik Aalbæk Jensen	<i>Perleporten (roman)</i>
1963	Leif Panduro	<i>Fern fra Danmark (roman)</i>
1962	Albert Dam	
1961	Cecil Bødker	
1960	Ole Sarvig	
1959	Villy Sørensen	<i>Digtene og dæmoner - fortolkninger og vurderinger (essaysamling)</i>
	Willy-August Linnemann	<i>Døden må have en årsag (roman)</i>
1958	Poul Ørum	<i>Lyksalighedens Ø (roman)</i>
	Frank Jæger	<i>Velkommen, vinter</i>
1957	Karen Blixen	
	Per Lange	

Det danske Kriminalakademis debutantpris

Det danske Kriminalakademi (DKA) er en dansk forening med formål å fremme god kriminallitteratur. DKA ble stiftet i november 1986. Foreningen består av danske forfattere av kriminallitteratur og «personer som offentlig har skrevet om kriminallitteratur eller på annet vis bidratt vesentlig til Det danske Kriminalakademis formål».

DKA deler hvert år ut Det danske Kriminalakademis debutantpris til den beste danske kriminalroman utgitt av en debutant. I tillegg deler de ut Harald Mogensen-prisen for fjorårets beste danske kriminalroman, og Palle Rosenkrantz-prisen til forfatteren av det beste kriminallitterære verk utgitt på dansk foregående år uten hensyn til forfatterens nasjonalitet. DKA utnevner en jury som står for nomineringen til prisene.

Etter innstilling fra medlemmene kan foreningen også dele ut Det danske Kriminalakademis diplom for særlig bemerkelsesverdig innsats innen kriminalgenren.

Vinnere av Det danske Kriminalakademis debutantpris

2009	Sissel-Jo Gazan	<i>Dinosaurens fjer</i>
2008	Michael Katz Krefeld	<i>Før stormen</i>
2007	Jonas Bruun	<i>Drivjagt</i>
	Inger Wolf	<i>Sort sensommer</i>
2006	Anna Grue	<i>Noget for noget</i>
2005	Sara Blædel	<i>Grønt støv</i>
2004	Søren Meinertsen	<i>Børnenes ven</i>
2003	Thomas Qvortrup	<i>Tæt på Paradis</i>
	Claus Herholdt	<i>En skygge af tvivl</i>
2002	Søren Lassen	<i>En anden tid</i>
2001	Ole Bornemann	<i>Det sidste vidne</i>
2000	Gretelise Holm	<i>Mercedes-Benz syndromet</i>
	Martin Jensen	<i>Eske Litle. Byfoged i Assens</i>
1997	Birgitte Jørgov	<i>Den skønne Helene</i>
1996	Steen Christensen	<i>Drabsafdelingen</i>
	Ole Strandgaard	<i>Særligens testamente</i>

1995	Mark Ørsten	<i>Fædrenes sønner</i>
1994	Hans Henning Harmer	<i>Nr. 17 på dødslisten</i>
1993	ikke uddelt	
1992	ikke uddelt	
1991	ikke uddelt	
1990	Ole Frøslev Christensen	<i>Tornen i øjet</i>
1989	Erik Otto Larsen	<i>Pondus sidste sag</i>
	Steen Harvig/Jørn Namer	<i>Slutspil med blind makker</i>

Kilde: wikipedia.org

litteraturpriser.dk

Læsernes Bogpris

Læsernes Bogpris er en litteraturpris som ble stiftet av Danmarks Bibliotekforening og Berlingske Tidende i 2003. Prisen gis til den beste danske bokutgivelse i det forgangne år, og vinneren kåres av landets boklesere.



Litteraturredaksjonen i Berlingske Tidende og representanter fra Danmarks Bibliotekforening og folkebibliotekene nominerer hvert år ti bøker til prisen som er på DKK 50 000. Vinneren kåres ved elektronisk avstemning, bl.a. via hjemmesidene til Danmarks bibliotekforening, Berlingske Tidende og mange av Danmarks folkebibliotek. På disse hjemmesidene ligger også omtale av hver enkelt av de nominerte bøkene.



I 2007 ble Knud Romer nominert til prisen for "Den som blinker er bange for døden".

Kilde: www.brk.dk
www.wikipedia.org

Vinnere av Læsernes Bogpris

- | | | |
|------|---------------------|-------------------------------|
| 2010 | Jussi Adler-Olsen | <i>Flaskepost fra P</i> |
| 2009 | Hanne -Vibeke Holst | <i>Dronningeoofferet</i> |
| 2008 | Peter Øvig Knudsen | <i>Blekingegadebanden</i> |
| 2007 | Leif Davidsen | <i>Den ukendte hustru</i> |
| 2006 | Morten Ramsland | <i>Hundehoved</i> |
| 2005 | Bjarne Reuter | <i>Løgnhalsen fra Umbrien</i> |
| 2004 | Jette A. Kaarsbøl | <i>Den lukkede bog</i> |



Augustprisen

Den 12. april 1988 skrev Per I. Gedin et brev til styret i den svenske forleggerforeningen. I brevet oppfordret han styret og foreningen til å stifte bokbransjens egen litteraturpris. Og hvorfor ikke kalle den Strindbergprisen?

Styret likte idéen og allerede 1. desember 1989 ble den første Augustprisen delt ut. I 1992 ble prisen utvidet til å omfatte tre ulike kategorier: skjønnlitteratur, faglitteratur samt barne- og ungdomsbøker.

Den svenske forleggerforeningens hensikt med prisen er å sette fokus på de aller beste nytgitte svenske bøkene hvert år i de ulike kategoriene. Totalt har nærmere 2 000 bøker og over 400 ulike forfattere vært anmeldt. Over 300 titler og omkring 225 ulike forfattere har vært nominert.

Nominering av bøker

Alle svenske bokforlag kan melde inn bøker til Augustprisen. Boken skal være en originalutgave – dvs at innholdet ikke tidligere har vært publisert i bokform. Boken må være utgitt i perioden fra oktober forrige år til oktober inneværende år.

Juryens arbeid

Det er en jury bestående av fem medlemmer pr. kategori. Jurymedlemmene utpekes av styret i den svenske forleggerforeningen. Juryene nominerer seks titler i hver kategori.

Såkalte ”elektorforsamlinger” utpeker vinnerne i hver kategori. Hver elektorforsamling har 21 medlemmer som utpekes av bl.a. den svenske bokhandlerforeningen og svensk biblioteksforening. Elektorforsamlingene består av bokhandlere, bibliotekarer, litteraturkritikere og/eller personer med annen relevant kompetanse. Augustprisen er på 100 000 svenske kroner og en statuett av kunstneren Mikael Fare. Prisen deles ut på Augustgallaen i slutten av november.

Vinnere av Augustprisen

2009	Steve Sem-Sandberg	<i>De fattiga i Łódź</i>
2008	Per Olov Enquist	<i>Et annet liv</i>
2007	Carl-Henning Wijkmark	<i>Stundande natten</i>
2006	Susanna Alakoski	<i>Svinalängorna</i>
2005	Monika Fagerholm	<i>Den amerikanska flickan</i>
2004	Bengt Ohlsson	<i>Gregorius</i>
2003	Kerstin Ekman	<i>Skraplotter</i>
2002	Carl-Johan Vallgren	<i>Den vidunderliga kärlekens historia</i>

2001	Torbjörn Flygt	<i>Underdog</i>
2000	Mikael Niemi	<i>Populärmusik från Vittula</i>
1999	Per Olov Enquist	<i>Livlegens besøk</i>
1998	Göran Tunström	<i>Berömda män som varit i Sunne</i>
1997	Majgull Axelsson	<i>Aprilhäxan</i>
1996	Tomas Tranströmer	<i>Sorgegondolen</i>
1995	Torgny Lindgren	<i>Hummelhonung</i>
1994	Björn Ranelid	<i>Synden</i>
1993	Kerstin Ekman	<i>Händelser vid vatten</i>
1992	Niklas Rådström	<i>Medan tiden tänker på annat</i>
1991	Sven Delblanc	<i>Livets Ax</i>
1990	Lars Ahlin	<i>De sotarna! De sotarna!</i>
1989	Cecilia Lindqvist	<i>Tecknens rike</i>

Kilder: www.augustpriset.se
www.wikipedia.org

Sveriges radios romanpris

Prisen deles ut årlig og ble stiftet av Sveriges Radio i 1993. Prisen på SEK 30 000 deles ut til en svensk roman som kom ut året før. I prinsipp kan alle romaner som er skrevet på svensk nomineres (unntatt årets Augustprisvinner og bøker av forfattere som nylig har mottatt romanprisen.) Litteraturkritikere nominerer seks-syv bøker hvert år. Juryen består av en gruppe litteraturinteresserte radiolyttere som selv har meldt sin interesse for å sitte i juryen. Siden 1994 har over 100 personer vært med i lytterjuryen.

De nominerte romanene blir lest, analysert og diskutert av lytterjuryen i Sveriges radio i dagene før vinneren offentliggjøres. Siden starten har over 100 forfattere fått sine bøker presentert på denne måten. Publikum kan også høre på opplesning av bøkene på radioens hjemmesider.

Vinnere av Sveriges radios romanpris

2010	Aris Fioretos	<i>Den siste greken</i>
2009	Elsie Johansson	<i>Sin ensamma kropp</i>
2008	Björn Runeborg	<i>Dag</i>
2007	Jonas Hassen Khemiri	<i>Montecore</i>
2006	Eva Adolfsson	<i>Förvandling</i>
2005	Lotta Lotass	<i>Tredje flykthastigheten</i>
2004	Christine Falkenland	<i>Öde</i>
2003	Torgny Lindgren	<i>Pölsan</i>
2002	Kerstin Norborg	<i>Min faders hus</i>
2001	Agneta Pleijel	<i>Lord Nevermore</i>
2000	Beate Grimrud	<i>Jag smyger förbi en yxa</i>
1999	Magnus Florin	<i>Syskonen</i>
1998	Elisabeth Rynell	<i>Hohaj</i>
1997	Magnus Dahlström	<i>Hem</i>
1996	Henning Mankell	<i>Comedia infantil</i>
1995	Carola Hansson	<i>Andrej</i>
1994	Lars Andersson	<i>Vattenorgeln</i>



Aris Fioretos ble prisvinner i 2010.
Foto. Sven Paustian ©ArisFioretos

Kilder: www.sverigesradio.se
www.wikipedia.org

Borås tidnings debutantpris

Borås tidnings debutantpris ble stiftet i 2001. Midlene hentes fra en stiftelse etter Tore G Wärenstams som tidligere var eier og sjefsredaktør i Borås tidning. Borås Tidning samarbeider med bibliotekhøyskolen i Borås om prisen som hvert år deles ut til en debutant innen svensk prosa og lyrikk. Prisen er SEK 100 000.

Juryen nominerer fem forfattere som inviteres til Borås og en debutantprisdag hvor vinneren offentliggjøres. Hensikten er å støtte et forfatterskap som juryen mener har forutsetning til å bli spennende och betydningsfullt. Dette er en pris som blir stadig mer prestisjefyllt i Sverige.

Vinnere av Borås tidnings debutantpris

2001	Lotta Lotass	<i>Kallkällan</i>
2002	Maria Zennström	<i>Katarinas sovjetiska upplevelser</i>
2003	Daniel Sjölin	<i>Oron bror</i>
2004	Jonas Hassen Khemiri	<i>Ett öga rött</i>
2005	Ida Börjel	<i>Sond</i>
2006	Andrzej Tichý	<i>Sex liter luft</i>
2007	Martina Lowden	<i>Allt</i>
2008	Viktor Johansson	<i>Kapslar</i>
2009	Sara Mannheimer	<i>Reglarna</i>
2010	Johan Kling	<i>Människor helt utan betydelse</i>



"Reglarna" av Sara Mannheimer

Kilder: www.bt.se
www.gp.se

Finlandia-prisen

Finlandia-prisen regnes som den viktigste litteraturprisen i Finland og er Finlands bokstiftelses årlige litteraturpris. Prisen tildeles finske forfattere som har skrevet en roman enten på finsk eller finlandssvensk. Prisen, som har vært utdelt siden 1984, er nå på 30 000 euro. Opprinnelig konkurrerte fag- og skjønnlitteratur om den samme prisen. I 1989 ble Finlandias fagpris opprettet og siden 1993 har Finlandia-prisen bare vært tildelt romaner.

Finlands bokstiftelse nedsetter hvert år en nemnd med tre medlemmer. Nemndens oppgave er å nominere minst tre og høyst seks kandidater til prisen. Til slutt er det en person i nemnden som velger vinneren.

Bo Carpelan er den eneste som har vunnet prisen to ganger, første gang i 1993 for romanen "Urwind" (på finsk *Alkutuuli*) og i 2005 for romanen "Berg" (på finsk *Kesän varjot*).

Vinnere av Finlandiaprisen

2009 Antti Hyry
2008 Sofi Oksanen
2007 Hannu Väisänen
2006 Kjell Westö
2005 Bo Carpelan
2004 Helena Sinervo
2003 Pirkko Saisio
2002 Kari Hotakainen
2001 Hannu Raittila
2000 Johanna Sinisalo
1999 Kristina Carlson
1998 Pentti Holappa
1997 Antti Tuuri
1996 Irja Rane
1995 Hannu Mäkelä
1994 Eeva Joenpelto
1993 Bo Carpelan
1992 Leena Krohn
1991 Arto Melleri
1990 Olli Jalonen
1989 Markku Envall



Bo Carpelan . Foto: Teemu Rajala

1988 Gösta Ågren
1987 Helvi Hämäläinen
1986 Sirkka Turkka
1985 Jörn Donner
1984 Erno Paasilinna

Kilder: Finlands bokstiftelse
www.wikipedia.org

M. A. Jacobsens heiðursløn



M.A. Jacobsens heiðursløn (M.A. Jacobsens Hederspris) er Færøynenes fremste litteraturpris og har blitt utdelt av Tórshavnar kommune siden 1958. Prisen deles ut i tre kategorier: skjønnlitteratur, faglitteratur og annen kunst. Bare bøker på færøysk kan få prisene. Hvis de er skrevet på et annet språk, må de oversettes først. Prisen er oppkalt etter Mads Andreas Jacobsen og deles ut på hans fødselsdag 17. september hvert år. Prisen er også landets høyesthengende kulturpris.

Mads Andreas Jacobsen

M.A. Jacobsen (1891 – 1944) var språkmann, bibliotekar, forfatter og kommunepolitiker. Jacobsen var lærer på Realskúlin og Føroya Lærarskúli og fra 1919 til sin død var han bibliotekar. Han skrev noen bøker, hvoedsakelig om språklige emner. Jacobsen satt på Lagtinget for Suðurstreymoy 1936 – 40 og var også borgermester i Tórshavnar fra 1933 til 1944. *Kilde: wikipedia.org*

Vinnere av M. A. Heiðursløn (skjønnlitteratur)

2008	Sólrún Michelsen	1982	Gunnar Hoydal
2007	Martin Joensen	1981	Steinbjørn B. Jacobsen
2006	Carl Jóhan Jensen	1980	Christian Matras
2005	Ingen	1979	Regin Dahl
2004	Sigri Mitra Gaïni	1978	Hans Thomsen
2003	Ingen	1977	Alexandur Kristiansen
2002	Oddvør Johansen	1976	Rikard Long
2001	Arnfinnun í Skála	1975	William Heinesen
2000	Oddfríður Marni Rasmussen	1974	Guðrið Helmsdal
1999	Ingen	1973	Jens Pauli Heinesen og Regin Dahl
1998	Ingen	1972	Ingen
1997	Petur Jensen	1971	Ingen
1996	Ingen	1970	Ingen
1995	Kári P (Petersen)	1969	Jens Pauli Heinesen og Rói Patursson
1994	Ingen	1968	Robert Joensen
1993	Jens Pauli Heinesen	1967	Johanna Maria Skylv-Hansen
1992	Tóroddur Poulsen	1966	Hans Dalsgaard og J. Símun Hansen
1991	Bárður Jákupsson	1965	Christian Matras og Páll J. Nolsøe
1990	D.P. Danielsen	1964	Heðin Brú
1989	Carl Jóhan Jensen	1963	Poul F. Joensen
1988	Rói Patursson	1962	Martin Joensen
1987	Astrid Joensen	1961	Karsten Hoydal
1986	Hanus Andreassen	1960	Valdemar Poulsen
1985	Heðin M. Klein	1959	R.K. Rasmussen og Jens Pauli Heinesen
1984	Jóanes Nielsen	1958	Jóan Chr. Poulsen og T.N. Djurhuus
1983	Oddvør Johansen		

Tomas Espedal (f. 1961) Norge

Imot kunsten

Gyldendal 2009, 163 s.

Vinner av Kritikerprisen 2010 Nominert til Nordisk Råds litteraturpris 2010

Tomas Espedal er født i Bergen i 1961 og debuterte som forfatter i 1988.

Han er utdannet ved Universitetet i Bergen og har utgitt både romaner og kortprosasamlinger. I 1991 ble han prisbelønnet i P2/Bokklubbens romankonkurranse for "Hun og jeg". Han var initiativtaker til Bergen Internasjonale Poesifestival. Tomas Espedal eksperimenterer ofte med sjangeroverskridelser. Espedals senere utgivelser utforsker forholdet mellom romanen og sjangere som essay, brev, dagbok, selvbiografi og reiseskildring. Espedals "Gå. Eller kunsten å leve et vilt og poetisk liv" (2006) ble nominert til Nordisk Råds litteraturpris, og han ble på ny nominert for "Imot kunsten" (2009). Espedal ble også tildelt Kritikerprisen 2009 og Gyldendalprisen 2009.

Kilde: Gyldendal



Forlagets omtale:

En fortelling om forandringer og arbeid, om bevegelse og ro, om å flytte og om å bo.

Hva er et arbeid? Er det så stor forskjell på en industriarbeider og forfatter? Eller er den skrivende en naturlig etterfølger av den opprinnelige arbeideren, han som viet livet sitt til det mekaniske arbeidet? Forfatteren er stolt av arbeidet sitt, han har gjort det til et yrke med faste rutiner og arbeidstider. Hva skjer når disse blir forstyrret? Forfatteren bor på Askøy med to jenter som har mistet sin mor; han vil gjerne være en god mor for dem, han skulle gjerne ville skrive som en kvinne.

"Imot kunsten" er en roman om en gutt som blir forfatter. Det er en poetisk, nærgående skildring av levd liv, og det er en beretning om en slekt og en slekts historier, om hvordan tidligere generasjoner setter sitt avtrykk i etterkommerne.

Bokanmeldelser:

<http://www.nrk.no/nyheter/kultur/litteratur/1.6901012>

<http://www.morgenbladet.no/apps/pbcs.dll/article?AID=/20090911/OBOKER/759526836/-1/BOKER>

Kjersti Annesdatter Skomsvold (f. 1979) Norge

Jo fortere jeg går, jo mindre er jeg

Oktober 2009, 124 s.

Vinner av Tarjei Vesaas debutantpris 2009



Kjersti Annesdatter Skomsvold (f. 1979) er fra Lutvann i Oslo. ”Jo fortere jeg går, jo mindre er jeg” er hennes første roman. For denne romanen mottok Skomsvold Tarjei Vesaas Debutantpris 2009. Romanen ble også nominert til Bokhandlerprisen.

Kilde: Oktober

Forlagets omtale:

Jeg ser ut av vinduet og inn i leiligheten i blokka overfor. Det er rart å tenke på hvor mange mennesker som bor der og lever sine liv og ingen ser inn til meg og Epsilon, og hva skal man da med gjenboere? Mathea Martinsen har ikke hatt mye med andre mennesker å gjøre. Men noe har hun skjønt: De er ikke som henne. Nå, som gammel, rammes hun av en stor sorg, og hun blir redd for å dø før noen vet at hun har levd. Mathea finner fram brudekjolen igjen, baker pikekysss og går ut blant de andre.

Kjersti Annesdatter Skomsvolds debutroman er preget av humoristisk alvor og en usedvanlig språklig oppfinnsomhet.

Bokanmeldelser:

<http://www.nrk.no/nyheter/kultur/litteratur/1.6785929>

<http://www.vg.no/rampelys/artikkel.php?artid=580476>



Tom Egeland (f. 1959) Norge

Lucifers evangelium

Aschehoug 2009, 475 s.

Vinner av Rivertonprisen 2009

Tom Egeland er født i Oslo i 1959. Han er ikke minst kjent for "Sirkelens ende" (2001) - den norske Da Vinci-koden - men har også skrevet thrillerne "Stien mot fortiden" og "Ragnarøk" (1988), "Skyggelandet" (1993), "Trollspeilet" (1997), "Åndebrettet" (2004), "Ulvenatten" (2005) - som også er blitt film - og "Paktens voktere" (2007), der vi på ny møter hovedpersonen fra "Sirkelens ende", Bjørn Beltø. Den tredje boken med Bjørn Beltø, "Lucifers evangelium" (2009) er vinner av Rivertonprisen. "Fedrenes løgner" (2010) er hans første roman som ikke er krim. Egelands bøker trykkes i stadig nye opplag og er oversatt til 20 språk - deriblant engelsk, fransk, tysk, italiensk, spansk, koreansk, japansk og kinesisk. Forfatteren har også skrevet barneboken "Piken i speilet".



Etter et studieår i USA og artium ved Oslo katedralskole i 1979 begynte Egeland som journalist i ukebladet Vi Menn. I 1983 ble han ansatt i Aftenposten, der han har arbeidet som nyhetsjournalist, vaktstjef i aftenutgaven og nattredaktør i morgenutgaven. I 1992 ble Egeland redaksjonssjef i TV 2-nyhetenes Oslo-redaksjon. Han ble nyhetssjef i TV 2 i januar 2000. Fra 2006 har han arbeidet som fulltidsforfatter.

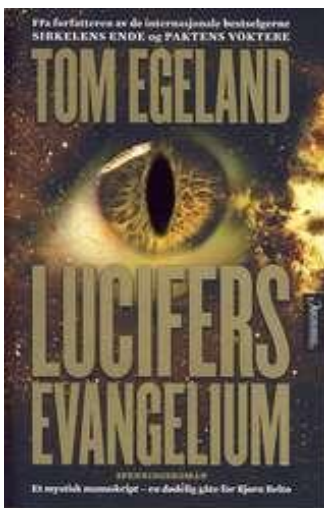
Kilde: Aschehoug

Forlagets omtale:

"Lucifers evangelium" er vinner av Rivertonprisen 2009.

I denne boken står den underfundige helten fra de internasjonale bestselgerne "Sirkelens ende" og "Paktens voktere" - Bjørn Beltø - overfor nye historiske og religiøse gåter.

Tre bisarre drap og funnet av en mumie fører arkeolog Bjørn Beltø ut på en halsbrekkende jakt etter sannheten bak et gåtefullt manuskript fra oldtiden. På flukt fra dommedagssekten som drepte hans venn, virvles en vantro Bjørn Beltø inn i en verden av djevlere og demoner, dommedagsteorier og skjulte koder i Bibelen. I de arkeologiske ruinene av det sagnomsuste Babels tårn gjør Beltø et sensasjonelt funn som snur opp ned på vår forestilling om Gud og Satan, himmel og helvete. Et mystisk manuskript – en dødelig gåte.



Bokanmeldelser: <http://www.vg.no/rampelys/artikkel.php?artid=543831>
http://www.aftenposten.no/kul_und/litteratur/article3097185.ece

Kyrre Andreassen (f. 1971) Norge

Svendsens catering

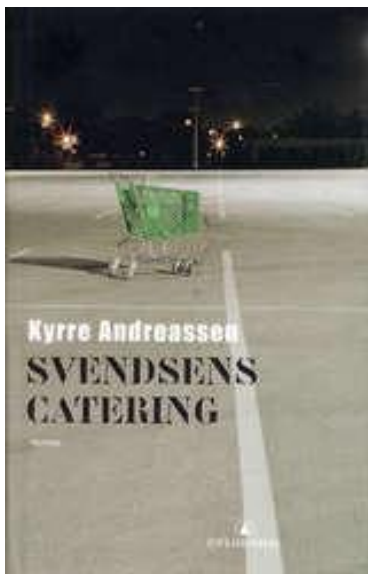
Gyldendal 2006, 306 s.

Vinner av Sultprisen 2007

Kyrre Andreassen er født i 1971 på Ringerike. Han bor nå i Drammen.

Han debuterte i 1997 med novellesamlingen ”Det er her du har venna dine”. Kyrre Andreassen er utdannet cand.mag. ved Universitetet i Oslo med fagene idéhistorie, litteraturvitenskap og nordisk. For sin andre bok, romanen ”Barringer” (1999), ble han nominert til Brageprisen. Han har også skrevet og fått oppført to teaterstykker: enakteren ”Dette stedet” (2002) og ”Polar” (2003). Andreassen er tildelt Språklig samlings litteraturpris 2006 for et folkelig, radikalt bokmål i *Svendsens Catering*.

Kilde: Gyldendal



Forlagets omtale:

Svendsens Catering er en rå og energisk roman med et bredt og originalt persongalleri. Et skarpt mannportrett, en svart komedie fra byen med elva og havna, torget og bruene.

Alt Johannes Svendsen drømmer om er et jamt sig av cateringoppdrag, penger i banken og rolige dager med familien. Men det skal ikke være så enkelt. Det gamle firmaet er oppløst etter at gjestene i et bryllup blei matforgifta, kona trekker han med til samlivsterapeut, han sliter med kustusen på tenåringsdattera, og sønnen på fem år har ennå ikke lært å sykle. I forsøket på å etablere *Svendsens Catering* blander Johannes business og familie, og dermed får han enda flere problemer.

Bokanmeldelser:

http://www.nrk.no/kultur_og_underholdning/1.1273709

http://www.aftenposten.no/kul_und/litteratur/article1435920.ece

Naja Marie Aidt

(f. 1963) Danmark

Bavian

Dinamo 2008, 201 s.

Vinner av Kritikerprisen 2006

Vinner av Nordisk Råds litteraturpris 2008

Naja Marie Aidt, født 1963, dansk forfatter. Hun debuterte i 1991 med diktsamlingen ”Så længe jeg er ung” og har senere gitt ut en rekke samlinger, bl.a. ”Rejse for en fremmed” i 1999, ”Balladen om Bianca” i 2002. Temaene i diktene kretser ofte om kjærligheten, familien, barnet.

Hun har dessuten gitt ut novellesamlingene ”Vandmærket” i 1993, ”Tilgang” i 1995 og ”Bavian” i 2006. For sistnevnte samling mottok hun Nordisk Råds litteraturpris 2008. Juryens begrunnelse var som følger (utdrag): «De 15 novellerna i Bavian tar utgangspunkt i en värld som är till förväxling lik vardagen. Naja Marie Aidt skriver med en vacker och illavarslande realism, som lyfter upp verklighetens undertoner så att man märker att vardagen vilar på ett mycelium av möjliga katastrofer». Bavian er oversatt til norsk (2009).

Naja Marie Aidt har også skrevet flere skuespill og barnebøker.

Kilde: Store norske leksikon: http://www.snl.no/Naja_Marie_Aidt



Forlagets omtale:

Bavian inneholder femten noveller om det moderne liv og alt det innebærer: velstand, individualisme, stress, kjedsomhet, drømmer, utroskap, hverdag, mine og dine barn, og om hva som skal til før vår indre bavian stikker nesen frem under det siviliserte menneskets velpleide ansikt.

Bokanmeldelser:

<http://www.litteratsiden.dk/analyser/aidt-naja-marie-bavian>

<http://www.adressa.no/kultur/bok/bokanmeldelser/article1209788.ece>



Sissel-Jo Gazan (f. 1973) Danmark

Dinosaurens fjær

Piratforlaget 2009, 503 s.

**Det danske Kriminalakademis
debutantpris 2009**

Sissel-Jo Gazan er født i 1973 i Århus. Som femårig tog hun med sin mor ud at sejle på træskibet Shearwater og tilbragte et par år i Middelhavet, hvor hun skiftevis blev undervist af sin mor og gik i de lokale skoler. Stærkt opfordret af sine forældre, der begge skriver, holdt Sissel-Jo kontakt med familie og venner i Danmark ved at sende breve og rejsebeskrivelser hjem. Siden har hun rejst i det meste af verden og skrevet flere af sine romaner under længere ophold i bl.a. Portugal og på Filippinerne.

Trods udlængsel og rodløshed slog Sissel-Jo sig i 1997 ned i København for at læse på universitetet og blev i 2004 færdig som biolog. Tre måneder efter sin kandidateksamen flyttede hun til Berlin, hvor hun nu er bosat. Ud over at skrive romaner, arbejder hun freelance for Ugebladet Femina.

Kilde: <http://www.sisseljogazan.dk/omsissel.php>



Forlagets omtale:

Dinosaurens fjær er en vitenskapelig krim, en kjærlighetshistorie og et psykologisk drama. En roman om fedre og mødre og barn, og om de hemmelighetene som forpester livet.

Anna er sint. På moren, livet, biologiavhandlingen og ikke minst veilederen ved Biologisk Institutt, som har vært vanskelig gjennom et helt år. Da veilederen blir funnet myrdet, ligner det hevn, men har Anna drept ham? Politimannen Søren vil la tvilen komme Anna til gode hvis hun hjelper ham med å forstå sakens makabre omstendigheter og ikke minst med å gjennomskue den naturvitenskapelige verden - et miljø styrt av makt og prestisje. Her er alle villige til å gjøre alt for å nå lengst.

Plutselig er Anna midt i et mareritt, som har tråder dypt inn i hennes avhandling om dinosaurens historie og enda dypere inn i hennes eget liv - og i Sørens.

Bokanmeldelser:

http://www.aftenposten.no/kul_und/litteratur/article3374402.ece



Helle Helle (f. 1965) Danmark

Rødby-Puttgarden

Oktober 2007, 181 s.

Vinner av Kritikerprisen 2005

Helle Helle er født i Nakskov i Danmark i 1965 og er en av de betydeligste yngre danske forfatterne. Hun debuterte i 1993 med kortprosasamlingen "Eksempel på liv" og har siden skrevet novellesamlingene "Rester" og "Biler og dyr" og romanene "Hus og hjem", "Forestillingen om et ukomplisert liv med en mann", "Rødby-Puttgarden" og "Ned til hundene."

Helle Helle har mottatt en rekke priser for sitt forfatterskap, bl.a. Kritikerprisen i Danmark for "Rødby-Puttgarden" i 2005 og Per Olov Enquists Pris 2009. "Ned til hundene" ble nominert til Nordisk Råds litteraturpris i 2008.

Formmessig bruker Helle Helle gjennomgående et meget enkelt språklig register. Forfatteren iakttar og registrerer, men fortolker ikke det som skjer. Hennes markante, kjølige formspråk betegnes ofte som minimalistisk. *Kilde: Oktober forlag*

Forlagets omtale:

Jane og Tine er søstre og bor sammen i den danske småbyen Rødbyhavn. De jobber begge i parfymeavdelingen på ferja mellom Rødby og Puttgarden og kan nesten alle duftene på rams. Tine er alenemor, som moren deres var og bestemoren før henne. I likhet med kvinnene i familien før dem, ser Tine og Jane menn komme og gå. Og i den lille havnebyen er det stadig noen som dør, mens innbyggerne sukker og lar livet fortsette som før. Tilværelsen til Jane og Tine kan synes hverdagslig på overflaten - de gir parfymeprøver til kundene, flørter med menn på båten og spiser kjøttkaker til middag - men de to unge søstrene er alt annet enn ordinære. Rødby-Puttgarden er en bok om det livfulle og det livløse, om å være sammen og å være alene - skildret i en ren prosa som er både humoristisk, sår og forunderlig.



Bokanmeldelser:

<http://www.litteratursiden.dk/analyser/helle-helle-r%C3%B8dby-puttgarden>

http://www.nrk.no/kultur_og_underholdning/1.1273278



Knud Romer (f. 1960) Danmark

Den som blinker er redd for døden

Damm 2007, 154 s.

Nominert til Læsernes Bogpris 2007

Knud Voll Romer Jørgensen, født 1960 i Nykøbing Falster, er dansk forfatter og reklamemann. Knud Romer er utdannet i litteraturvitenskap og selvstendig næringsdrivende i reklamebransjen.

Han fikk i 1998 sin bokdebut som medredaktør av antologien "Din store idiot" og utga i 2000 "Guide til Københavns offentlige toiletter". I 2006 fikk han sin romandebut med "Den som blinker er bange for døden". Romanen beskriver forfatterens oppvekst i Nykøbing Falster med en dansk far og tysk mor, Hildegard Voll. Morens nasjonalitet førte til at sønnen ble mobbet.

Kilde: Wikipedia

Forlagets omtale:

En selvbiografisk roman om et enebarn, som vokser opp med sin schizofrene tyske mor og tvangsneurotiske danske far i 1960-årenes Nykøbing Falster.

"Nykøbing Falster er en by som er så liten at den slutter før den har begynt. Hvis du er inne, kan du ikke komme ut – og hvis du er utenfor, kan du ikke komme inn. Du går tvers gjennom, og det eneste sporet som byen etterlater, sitter i klærne og lukter av gjødsel om sommeren og sukkerroer om vinteren. Her ble jeg født i 1960, og det var det nærmeste jeg kunne komme å ikke finnes."



"Den som blinker er redd for døden" er en skarp og vond – men også varm og morsom – skildring av det å bli utpekt som outsider. Den handler også om å lære å leve med sin egen fortid. Og komme seg videre ...

Boken er tildelt den danske Bokhandlerprisen 2006. Romanen har vært en stor salgssuksess i Danmark og ble tildelt BG Banks Debutantpris, Weekendavisens Litteraturpris og De Gyldne Laurbær.

Bokanmeldelser:

<http://bokanbefalinger.blogspot.com/2007/09/den-som-blunker-er-redd-for-dden-av.html>

<http://www.dagbladet.no/kultur/2007/08/22/509625.html>

<http://bokelskere.no/SaNi/boksamling/4963/>

Ida Jessen (f. 1964) Danmark

Barna

Cappelen Damm 2010

**Nominert til
Nordisk Råds litteraturpris 2010**



Ida Jessen, født 1964, dansk forfatter. Hun debuterte i 1989 med novellesamlingen "Under sten" fulgt av "Den anden side av havet" i 1997. Romanen "Vandpaladset" (1998) henter handling fra et avsides sted i Norge. Senere romaner er "Sommertid" (1999), "Den der lyver" (2001) og den selvstendige fortsettelsen "Det første jeg tenker på" (2006). For romanen "Børnene" (2009) ble hun nominert til Nordisk Råds litteraturpris for 2010. Også den er en selvstendig fortsettelse av de to sistnevnte bøkene.

Hennes bøker forener god personskildring med psykologisk realisme. Ida Jessen har også utgitt flere barnebøker og hun har oversatt flere norske romaner til dansk.

Kilde: Store norske leksikon: http://www.snø.no/Ida_Jessen

Forlagets omtale:

"Barna" er en frittstående oppfølger av "Det første jeg tenker på" som kom i 2008. Romanen handler om sykepleieren Solveig og hennes problemer med å takle hverdagen med datter, eksmann og nye omgivelser. En forelskelse i og et forhold til en gift mann hun ikke kunne få, har kostet henne ekteskapet. I kjølvannet av skilsmissen har hennes eksmann flyttet fra København til Hvium på Jylland sammen med datteren deres. Solveig vil nærmere sin lille datter og flytter etter. Vi følger hennes kamp for å reise seg igjen og gjenopprette kontakten med sin lille datter. Hun klarer dette, men femten år senere konfronteres hun med datterens beskyldninger om svik.

Bokanmeldelser:

<http://kpn.dk/boger/article1792588.ece>

<http://www.berlingske.dk/boeger/ida-jessen-boernene>





Per Agne Erkelius (1935- 2010) Sverige

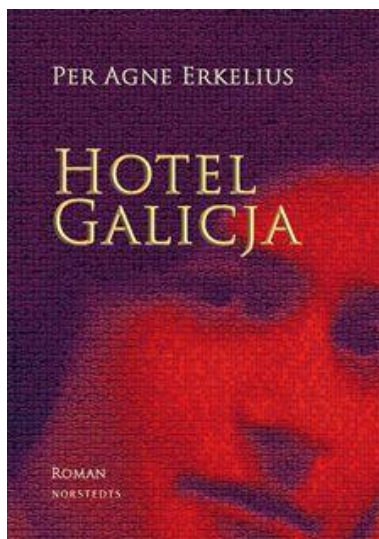
Hotel Galicja

Norstedts 2009, 320 s.

Nominert til Augustprisen 2009

Per Agne Erkelius ble född 1935 i Torsåker. Erkelius jobbade som lärare på Västerbergs Folkhögskola i Storvik fram till 1973 och var därefter författare på heltid. Förutom romaner skrev han dramatik för radio, TV och scen samt artiklar i dagspressen. Erkelius avled den 24. februari 2010, efter en längre tids sjukdom.

Kilde: Svensk wikipedia



Forlagets omtale:

En svensk författare möter en ung judinna från Israel under en resa till Cypern 1963. Det blir ett möte som sätter outplånliga spår. Sent i livet uppfyller han sitt löfte att ta reda på vad som hände hennes familj efter deportationen från Paris 1942. Det blir en smärtsam resa till det förflutna och till den polska staden Oswiecim, före detta Auschwitz.

På Hotel Galicja i staden Oswiecim, befinner sig en äldre svensk författare som vill ta reda på vad som hände hans älskade Régines familj. Régine och han möttes för över 40 år sedan på Cypern där de upplevde en kort men intensiv kärlekshistoria. Han åtog sig då

att ta reda på vad som hände hennes föräldrar och lillebror. Efter Hitlers övertagande av Österrike 1938 flydde Régine med sin judiska familj från Wien till Sverige. Men hos oss fick de inte stanna. De utvisades och flydde vidare till Frankrike. De greps under den stora razzia som fransk polis och tyska SS genomförde i Paris 1942. Régine, sju år, lyckades fly.

Nu, många år senare, då han själv av sin läkare har fått endast en utmätt tid att leva, bestämmer han sig för att uppfylla sitt löfte till Régine. I Paris och i Oswiecim fördjupar han sig i dokumenten kring deportationen av judar från Paris till Auschwitz-Birkenau. Han vandrar i resterna av det stora förintelselägret och försöker föreställa sig det öde som drabbade familjen under deras färd hit och deras sista dagar i livet.

Régines lillebror befann sig bland de fyra tusen judiska barn som lämnades ensamma kvar i Frankrike när föräldrarna deporterats. Efter en tid transporterades också treåringen och de andra ensamma barnen till Auschwitz. De gasades omedelbart efter ankomsten. Det här är en berättelse som ställer frågan om hur mycket en nutida människa kan göra sig ett begrepp om förintelsen och människornas öden i lägren. Vad ska vi, i våra dagar, göra med det vi vet om Auschwitz? Och vem får och kan berätta?

Bokanmeldelser: <http://www.expressen.se/kultur/1.1674001/per-agne-erkelius-hotel-galicja>
<http://www.dn.se/dnbok/bokrecensioner/per-agne-erkelius-hotel-galicja-1.952771>

Aris Fioretos (f. 1960) Sverige

Den siste greken

Norstedts 2009, 384 s.

Vinner av Sveriges radios romanpris 2010

Aris Fioretos, född 1960 i Göteborg av grekisk-österrikiska föräldrar, växte upp i Lund. Han studerade i Stockholm, Paris och vid Yale University. Sedan debuten med det prosalyriska sorgearbetet "Delandets bok" 1991 har han skrivit såväl romaner och essäer, varav flera uppmärksammats internationellt. 2000 utkom romanen "Stockholm noir". I 2002 följde "Sanningen om Sascha Knisch" som utgör de första delarna av en planerad "biologisk trilogi".



Fioretos senaste roman, "Den siste greken", är en gripande skildring av den grekiska diasporan, och av migrationens lycka och förbannelse.

Aris Fioretos har erhållit flera priser och utmärkelser både i Sverige och utomlands. Han har översatt Paul Auster, Friedrich Hölderlin och Vladimir Nabokov till svenska och var under åren 2003 - 2007 kulturråd vid Svenska ambassaden i Berlin. Fioretos medverkar regelbundet på Dagens Nyheters kultursida. *Kilde: Nordstedts forlag*

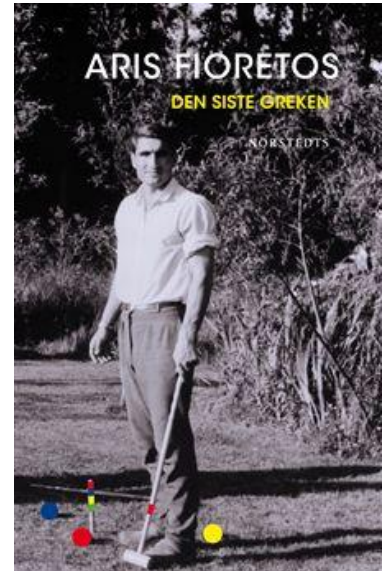
Forlagets omtale:

Aris Fioretos nya stora roman "Den siste greken" spänner över många länder och generationer. Smyrna 1922, Makedonien 1943, Sverige 1967. Hans porträtt av Jannis Georgiadis skildrar gästarbetarens lycka och förbannelse. Det är lekfullt och gripande, med ett överdåd av bitterljuva händelser.

Möt Jannis Georgiadis - leende, muskulös och med Robert-Mitchum-grop i hakan. En vinterdag 1967 kliver han in på den kirurgiska mottagningen i Kristianstad, och blir kvar i Sverige. Vi får träffa honom som plattfotad son och drömsk herde, som byggherre, make och far, men även som bilist på E 70 utanför Zagreb en blytung novembereftermiddag. Han visar sig spela krocket som en (halv) gud och veta det mesta om vatten i dess olika former.

Bakom porträttet står den fiktive berättaren Kostas Kezdoglou. I ett hundratal tablåer redogör han för den grekiska diasporan från branden i Smyrna 1922 till 1960-talets gästarbetare. Men varför skriver han på registerkort? Och varför en biografi över vännen Jannis? "Den siste greken" visar sig vara en berättelse om kärlek, vänskap och svek. Och förstås om greker som alltid är "goda för en överraskning i sista sekunden".

Bokanmeldelse: <http://www.expressen.se/kultur/1.1689328/aris-fioretos-den-siste-greken>



Sara Mannheimer

(f. 1967) Sverige

Reglerna

Wahlström & Widstrand 2008, 175 s.

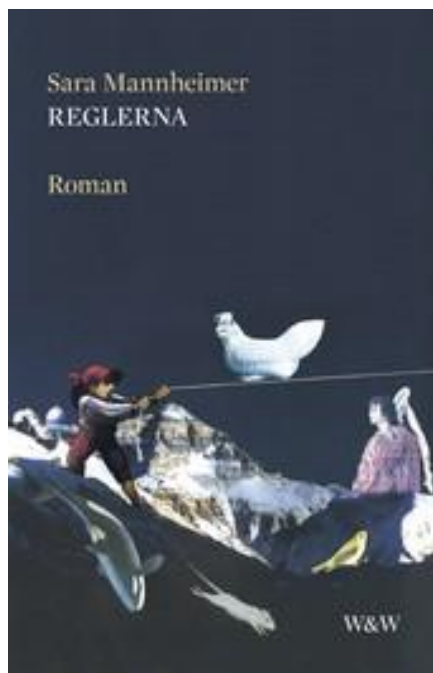
Vinner av

Borås tidnings debutantpris 2009

Sara Mannheimer är född i Lund 1967 och uppvuxen i Göteborg. Sedan 1998 är hon bosatt och verksam i Stockholm.

Hon växlar mellan eget skrivande, glasproduktion och undervisning i glasblåsning.

Kilde: Wahlström & Widstrand



Forlagets omtale:

Reglerna är en originell berättelse om ett kvinnligt skapande jag, om arbete, kropp, sexualitet och moderskap. I sin debut blottlägger Sara Mannheimer ett kvinnoliv - både egenartat och allmängiltigt.

I centrum för berättelsen står ett kvinnligt jag i en oidentifierbar tid och miljö. Ständigt letar hon efter lyckan och kärleken och den äkta skapande kraften. Och för att uppnå dessa tillstånd lever hon efter mycket strama regler. På vägen genom sexualiteten, kärleken och det konkreta arbetet hinner hon dock trassla in både främlingar, ett barn och flera män i sitt komplicerade regelsystem.

I det lilla och hårt hållna formatet lyckas Sara Mannheimer på ett säreget sätt förmedla tydligt utmejslade situationer, såväl komiska som djupt gripande.

Bokanmeldelser:

http://www.svd.se/kulturnoje/litteratur/spraket-imponerar-i-mannheimers-debut_1132155.svd

http://dagensbok.com/index.php?s=+&mf_key=dbc_legacy_id&mf_value=3409

<http://www.abcnyheter.no/node/80629>



Sara Stridsberg

(f. 1972) Sverige

Drømmefakultetet

Aschehoug 2008, 355 s.

Vinner av Nordisk Råds litteraturpris 2007

Sara Stridsberg, født 1972, svensk forfatter og oversetter. Hun debuterte med den kritikerroste romanen "Happy Sally" i 2004 om Sally Bauer, den første skandinaven som svømte over den

engelske kanal. "Drömfakulteten" fra 2006 er en fiktiv fortelling om Valerie Solanas, som i 1960-årene ble kjent for det ekstremt feministiske manifestet SCUM (Society for Cutting Up Men). Solanas er også kjent som kvinnen som etter et mislykket forsøk på samarbeid med Andy Warhol såret ham i et pistolattentat i 1968. For "Drömfakulteten" mottok Stridsberg Nordisk Råds litteraturpris 2007. Boken utkom på norsk i 2008.

Kilde: [http://www.snl.no/Sara Stridsberg](http://www.snl.no/Sara_Stridsberg)



Forlagets omtale: "Drømmefakultetet" er en dramatisk historie om den amerikanske ekstremfeministen Valerie Solanas. Da Solanas døde i et fattigherberge i San Fransisco i 1988, hadde hun levd et liv med prostitusjon, fyll og stoffmisbruk. Men hun hadde også utmerket seg som en usedvanlig begavet psykologistudent. Hun var et ikon, berømt og beryktet for to ting: sitt manifest SCUM (Society for Cutting Up Men) og for å ha prøvd å drepe Andy Warhol. "Drømmefakultetet" er en roman, en litterær fantasi, og et både rått og ømt portrett av Valerie Solanas. Fortellingen om den kompromissløse outsideren er skrevet i et nærmest hypnotisk språk det slår gnister av. Sara Stridsbergs suverene stilistiske lekenhet gjør denne romanen til uforglemmelig lesning.

Bokanmeldelser:

<http://www.dagbladet.no/kultur/2008/05/09/534822.html>

<http://www.dagbladet.no/kultur/2007/03/06/494089.html>

<http://www.adressa.no/kultur/bok/bokanmeldelser/article1085049.ece>

Monika Fagerholm

(f. 1961) Finland

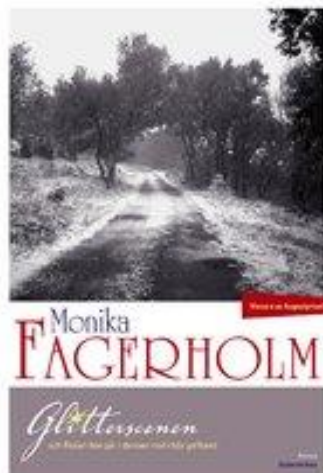
Glitterscenen

Pax 2007, 468 s.

Nominert til Nordisk Råds litteraturpris 2010

Monika Fagerholm, født 1961 i Helsinki er finlandssvensk forfatter og journalist. Hun debuterte i 1987 med novellesamlingen "Sham" og fulgte opp med "Patricia" i 1990. Gjennombruddet kom med romanene "Underbare kvinner ved vannet" i 1994. Den ble filmatisert i 1998 og er oversatt til norsk. Også "Diva" fra 1998 er oversatt til norsk. I sistnevnte verk befinner vi oss i en forstad til Helsinki i 1970-årene, og hovedpersonen er en bråmoden 13-årig jente med sterk livslust. Med romanen "Den amerikanske flickan" fra 2004 befester hun sin posisjon som en fantasifull og intens forteller. For boken, som er første del av en romanserie med tittelen «Slutet på glitterscenen», mottok Fagerholm den høythengende Augustprisen i 2005. Romanen, som foregår i slutten av 1960-årene/begynnelsen av 1970-årene, skildrer vakkert og sårt vennskapet mellom to jenter.

Kilde: store norske leksikon: http://snl.no/Monika_Fagerholm



Forlagets omtale:

Vinnaren av Augustpriset 2005 är tillbaka med en ny underbar roman.

Man tror man ska ha en historia så har man en annan. Det är några år in på 2000-talet, Johanna växer upp, bor med Solveig bredvid Randskogen som gränsar till det fina, inhägnade bostadsområdet Rosengården 2 i närheten av Vinterträdgården. Vinterträdgården med sina berättelser från trakten och sitt speciella ljus, och Randskogen, inte stor, men ändå för Johanna, en hel värld. Och Johanna som står i Randskogen, ser upp mot Bäckströms hus i Rosengården 2. Högt över stängslet reser det sig. Det är där Ulla Bäckström bor i

vindsvåningen allra överst, i ett rum som hon kallar för "Glitterscenen" bland alla sina scenkostymer, alla manuskripten. Ulla i många olika skepnader, roller, bl.a. som den amerikanska

flickan, som bygger på en gammal historia om ond bråd död som en gång utspelade sig i trakten. Fast kanske är det bara fantasier, en dröm, en föreställning.

För allt det där av berättelser, dagdrömmar, musik övergår i något annat, i verklighet och rått. När Johanna några år senare möter Ulla Bäckström i Randskogen är hon rädd. Hon har varit i Vinterträdgården och träffat någon. "Hon berättar konstiga saker om det där gamla, Pojken i skogen, den amerikanska flickan, allt det där. Och jag försöker säga åt henne att jag inte längre är intresserad av det." Men några dagar senare är Ulla död. Och ett annat mönster framträder, som för Johanna till rädslan och sätter allt i gungning.

Glitterscenen är en fristående fortsättning på "Den amerikanska flickan" - belönad med Augustpriset år 2005.

Bokanmeldelser:

http://www.svd.se/kulturnoje/litteratur/ett-alldeles-eget-sprak_3597795.svd

<http://www.expressen.se/kultur/1.1724202/monika-fagerholm-glitterscenen>

Sofi Oksanen (f. 1977) Finland

Utrenskning

Oktober 2010, 332 s.

Vinner av Nordisk Råds litteraturpris 2010

Sofi Oksanen er oppvokst i Jyväskylä i Finland, og har finsk far og estisk mor. Hun studerer dramaturgi ved Teaterhøyskolen i Helsingfors. Hun debuterte som forfatter i 2003 med romanen ”Stalins kyr”, som ble nominert til Runebergprisen. I 2005 kom ”Baby Jane” og i 2008 ”Utrenskning”, som ble tildelt en rekke litterære priser, bl.a. Finlandiaprisen og Runebergprisen, og ble en rekordstor bestselger. For denne romanen mottok Sofi Oksanen Nordisk Råds litteraturpris for 2010. Rettighetene er solgt til mer enn 25 land.

Kilde: Oktober forlag



Forlagets omtale:

En dag i 1992 finner den gamle kvinnen Aliide en forkommen ung jente på tunet utenfor huset. Aliide blir først urolig og skremt, men så vinner medfølelsen, og hun tar henne inn.

Slik møtes Aliide og Zara. Den eldste har levd hele sitt liv på gården i Vest-Estland, den yngste har vokst opp i det østligste Russland og har søkt lykken i Vest-Europa, men er nå på flukt fra menn som forfølger henne.

Gradvis blir vi klar over hvilke bånd som forener de to kvinnene, og en fortelling om en familie som går i

oppløsning når et samfunn får nye makthavere folder seg ut. Handlingen foregår dels under krigen og den sovjetiske okkupasjonen på førtitallet i Estland, dels på begynnelsen av nittitallet når et nytt Europa tar form etter murens fall.

Sofi Oksanen skriver med stor følsomhet for dagliglivets detaljer og historiens lange linjer. ”Utrenskning” er en fortettet og uredd roman om hvordan begjæret får forvridde former når makten og volden rår. Skammen og ydmykelsen følger sviket i kjærligheten.

Bokanmeldelser:

<http://www.dagsavisen.no/kultur/article465788.ece>

http://www.nrk.no/kultur_og_underholdning/1.7056987

<http://knirk.wordpress.com/2010/04/05/utrenskning/>





Bo Carpelan (f. 1926) Finland

Berg

Bonniers 2005, 203 s.

Vinner av Finlandiaprisen 2005

Bo Carpelan, født 1926 i Helsingfors, er en finlandssvensk forfatter. Han har adeltittelen friherre.

Carpelan ble mag.art. i litteratur ved Helsingfors universitet i 1948. Han studerte senere i Frankrike, England og USA. I 1960 tok han doktorgraden på en avhandling om den tidlige diktningen til Gunnar Björling. Han arbeidet fra 1964 til 1980 som assisterende sjefsbibliotekar på Helsingfors Stadsbibliotek.

Carpelan anser seg selv hovedsaklig som lyriker, men er også kjent for sine prisbelønnede romaner og sine drama. I 1977 fikk han Nordisk Råds litteraturpris for diktsamlingen ”I de mörka rummen, i de ljusa”. Han er den eneste som to ganger har vunnet den prestisjefulle Finlandiaprisen, i 1993 for romanen ”Urwind” og i 2005 for romanen ”Berg”.

Kilde: Wikipedia

Forlagets omtale:

Hendelser og stemninger fra krigssommeren 1944 følger Mattias Bergmark når han etter femtifem år vender tilbake til den gamle slektsgården med Sonjas brev i lomma: "Kom til Berg, jeg vil snakke med deg, tiden er kort."

Bokanmeldelser:

<http://www.kiiltomato.net/?rcat=Kotimainen+proosa&rid=1111>





Steinar Bragi (f. 1975) Island

Kvinnor

Natur och kultur 2010, 270 s.

Nominert til Nordisk Råds litteraturpris 2010

Den isländske författaren Steinar Bragi, född 1975, debuterade som 23-åring med diktsamlingen ”Svarthol”, och har sedan dess gett ut ett antal diktsamlingar och romaner. Nominert til Nordisk Råds litteraturpris 2010.

Kilde: Natur och kultur

Forlagets omtale:

Eva Einarsdottir flyttar hem till Reykjavik efter att ha bott i New York i många år. Hon har fått låna en lägenhet i ett hypermodernt höghus av en kvinna som sägs vara på resande fot. Trots att Eva har all tänkbar lyx i bostaden känner hon sig inte bekväm. Det är något klaustrofobiskt över det hela; hissen som går direkt upp till lägenheten, en branddörr som är dold och portvakten som verkar iaktta allt hon gör. Och ovanför sängen i sovrummet finns ett märkligt ansikte ingjutet i väggen. Sakta men säkert börjar Eva inse att ingenting är som hon trodde och att hon är fångad i något obeskrivbart som hon inte kan ta sig ur.

”Kvinnor” är en skrämmande skildring av vår nutid och kvinnors utsatthet och romanen uppmärksammades stort av såväl kritiker som läsare när den kom ut på Island 2008.



Jón Kalman Stefánsson (f. 1963) Island

Sommerlys og så kommer natten

Batzer 2009, 267 s.



Nominert til Nordisk Råds litteraturpris 2007

Jón Kalman Stefánsson, f. 1963, debuterede i 1988, har udgivet ti bøger, digtsamlinger, noveller og romaner. Nomineret til Nordisk Råds litteraturpris tre gange, senest i 2007 for romanen ”Sommerlys, og så kommer natten”. Kalman har været slagteriarbejder, arbejdet i fiskeindustrien, studeret på universitet, undervist på højskole og arbejdet som bibliotekar. Boede i København i årene 1992-95. Siden 2000 forfatter på fuld tid. *Kilde: Batzer forlag*

Forlagets omtale:

”Sommerlys, og så kommer natten” foregår i en lille søvngig landsby på Islands vestkyst hvor der sker de mest utrolige ting. Direktøren for Trikotagefabrikken bor i landsbyens største hus, han har



to biler, han lader sit tøj skræddersy, og hans kone er så smuk at folk vil gøre hvad som helst for bare at få et glimt af hende. En dag begynder han at drømme - på latin, og da han forstår hvad drømmene handler om, ofrer han huset, bilerne, konen og karrieren og bruger alle sine penge på at købe sjældne bøger af bl.a. Galileo Galilei og Johannes Kepler om stjernerne og verdensrummet hjem fra Europas antikvarier. Direktøren er blevet til Astronomen, han køber et lille hus, maler det kulsort bortset fra nogle hvide prikker som danner de stjernebilleder han holder mest af. Direktørens historie er bare en af mange i denne fantastiske roman.

En anden person i bogen er Jonas, som er tynd og skrøbelig og usædvanlig lys i huden, lidt ligesom en elpære i mørket. Da strømmen går en vinteraften, siger hans far: Stil dig op her hos mig, så jeg kan se at læse. Mange betragter ham som evnesvag, men da han en dag skal male en væg på Mejeriet, maler han i stedet et billede af en rødlig sol og tres vadefugle der kommer flyvende. Det er så levende at man kan høre vingeslagene.

”Sommerlys, og så kommer natten” er en roman om menneskers livsvilkår, deres drømme, længsler, skøre ideer og kamp med forbudte følelser og voldsom lidenskab. De samme personer dukker op skiftevis i hoved- og biroller, og deres historie og skæbne væves sammen til en poetisk og sanselig, burlesk og varm, livsklog og humoristisk beretning om hvad det vil sige at være menneske på godt og ondt. Det man skulle tro var et dødssygt sted ved verdens ende, viser sig at rumme en verden fuld af fantastiske historier.

Bokanmeldelser: <http://www.information.dk/189671>
<http://www.batzer.dk/VisAnmeldelser.asp?Bogid=108>

Kristin Marja Baldursdóttir (f. 1949) Island

Karitas uden titel

Gyldendal 2010, 456 s.

Nominert til Nordisk Råds litteraturpris 2006

Kristin Marja Baldursdóttir blev uddannet folkeskolelærer i 1970 og senere bachelor i tysk og islandsk fra Islands Universitet i 1991. Hun studerede desuden i Danmark og Tyskland. Fra 1975 til 1988 arbejdede hun som folkeskolelærer og frem til 1995 arbejdede hun som journalist ved Morgunblaðið.

Hun debuterede som forfatter med romanen ”Mávahlátur” (Mågelatter) i 1995. Bogen udkom på dansk i 2003 og er tillige både filmatiseret og dramatiseret. I 2006 blev hendes roman ”Karítas án titils” (Karitas uden titel) nomineret til Nordisk Råds litteraturpris.

Baldursdóttirs værker er udover dansk oversat til tysk, fransk, nederlandsk og svensk.

Kilde: Dansk wikipedia



Forlagets omtale:

Roman om en kvinde, der i første halvdel af 1900-tallet forsøger at forbinde et liv som kunstner med den traditionelle islandske husmoderrolle. Karitas har svært ved at udleve sine kunstneriske ambitioner efter hun bliver gift og bosat på en gård i ødemarken. En roman, hvor psykologi og naturskildring går i ét.

Bokanmeldelser:

<http://www.litteratursiden.dk/anbefalinger/karitas-uden-titel-af-krist%C3%ADn-marja-baldursd%C3%B3ttir>

<http://litteraturporten.blogspot.com/2008/09/karitas-uden-titel-af-kristin-marja.html>



Carl Jóhan Jensen (f. 1957) Færøyene

U – Historier om djevleskap

Samlaget 2010, 908 s.

Nominert til Nordisk Råds litteraturpris 2007

Carl Jóhan Jensen, født 1957, færøysk forfatter. Gav ut diktsamlingen ”Yrkingar” i 1977, men betrakter kortromanen ”Seinnapartur” fra 1979 som sin egentlige debut. Han har siden gitt ut flere diktsamlinger som plasserer ham blant de mest interessante av dagens færøyske lyrikere, bl.a. ”Messa á kvøldi og fram undir morgun” (1984) og ”Lygnir” (1985). Han er en lærd poet som gjerne tar utgangspunkt i norrøn og latinsk middelalderdiktning og forener ulike tiders og kulturers billedverdener med sin opplevelse av samtidighet. Orienteringen i middelalderens forestillingsverden og nordisk skaldediktning er et vesentlig element i diktsamlingen ”Hvørkiskyn” (1990), som står sentralt i hans forfatterskap. I 2006 gav han ut samlingen ”September í bjørkum sum kanska eru bláar”.

Av senere romaner kan nevnes ”Rúm” fra 1995 og ”Ó – søgur um djævulsskap” fra 2005, oversatt til norsk i 2010. Sistnevnte er en svært sammensatt roman. Han er opptatt av språkets muligheter, noe som bl.a. gjenspeiles i en skepsis til ordenes kraft til å bære frem budskap mellom mennesker.

Kilde: http://www.sn1.no/Carl_J%C3%B3han_Jensen



Forlagets omtale:

Ingen veit kor kjøpmannen Bænadikt Chonradsen stammar frå eller kven han er. Men djevleskapen spreier seg ut frå han gjennom farne tider, mørk og vilkårlig som ein dødeleg smitte, som ein pest. Der han kjem, fer alt ut av lage. Tru, von og kjærleik mistar si kraft.

Emissæren Matthias J. Danielsen vier derimot sitt liv til Gud, men trur ikkje på han. Forsøka hans på å tvinge hjertet sitt til tru har ein annleis djevleskap ved seg, ein djevleskap som kjem fram i illgjerningar, valdtekter og mord.

U- er eit mektig epos og dristig, eksperimentell litteratur. Det har i seg både færøysk og europeisk historie, dokumentar og fiksjon, nøkternt kvardagsspråk og absurd surrealisme. Carl Jóhan Jensen er kjend forfattar, skribent og bokmeldar på Færøyane, og fire av verka hans, inkludert U-, har vore nominerte til Nordisk Råds litteraturpris.

Bokanmeldelser: <http://www.nrk.no/nyheter/kultur/litteratur/1.7148372>
<http://www.dagogtid.no/nyhet.cfm?nyhetid=1737>

Oddvør Johansen (f. 1941) Færøyene

Tider skal komme

Fonna 2009, 206 s

Vinner av M. A. Jacobsens Heiðursløn 1983 og 2002

Oddvør Johansen er en færøysk forfatter, født i 1941. Hun debuterte 1982 med romanen "Lívsins summar", preget av en lekende og erotisk åpen fortellerstil. Kvinneperspektivet er sentralt, både i debutboken og i novellesamlingen "Bella Katrina" fra 1989.

Sosiale og politiske motsetninger er sentrale i de historiske Tórshavn-romanene "Í morgin er aftur ein dagur" fra 1998 (I morgen er det atter en dag) og "Tá ið eg havi málað summarhúsið" fra 2001 (Når jeg har malt sommerhuset). Hun har også gitt ut barnebøker.

Kilde: http://www.sn.l.no/Oddv%C3%B8r_Johansen



Forlagets omtale:

Dette er en historisk roman som skildrer utviklingen av det moderne Færøyene fram til andre verdenskrig. Romanen følger mange mennesker, samfunnsklasser og miljø og de politiske og sosiale motsetningene står sentralt i boka. Vi ser samfunnet gjennom øynene til presten, embetsmannen, storbonden, kunstneren og arbeidsfolket. Sterke skildringer av kvinner er sentralt i boka.